

Designmanual för Lidköpings Stadskärna

2009 01 01

Samverkansgruppen i samarbete med

LILJEWALL
arkitekter

INLEDNING

Varför en Designmanual?

Designmanualen är framtagen som en vägledning för att forma stadskärnan till en trivsamt, attraktiv, tillgänglig och lättorienterad del av Lidköping.

Grundidén under arbetet med manualen har varit att en vacker innerstadsmiljö stärker varumärket Lidköping och därmed både ger ökad handel och höjer värdet på fastigheterna i stadskärnan.

Lidköpingsstadskärnan har stor historisk och arkitektonisk värden vilka är väl värda att bevara och förstärka. Vi kan med fog hävda att den vackra de la Gardiestaden ger det kanske starkaste minnet av Lidköping för många besökare. Samma stadsmiljö bidrar alldeles uppenbart till trivselt också för oss som bor här. Designmanualen vill betona och förstärka det trivsamma och unika i stadskärnan och utgör ett viktigt komplement till kommunens gedigna skrift "Stadsmiljöprogram för Lidköping".

För vem gäller Designmanualen?

Designmanualen är ett hjälpmedel för alla fastighetsägare och affärsidkare i Lidköpings stadskärna. Tanken är att den ska vägleda vid underhåll och förnyelse av de egna fastigheterna och verksamheterna. Även vid nyinvestering och byten ska Designmanualen beaktas och följas.

I samband med detta bör även påpekas vikten av att inte bli "hemmablind" i fråga om skötsel och underhåll av sin fastighet, butik eller servering. Ett trevligt intryck är inte bara en fråga om god skyltning eller vackra kafémöbler. Lika viktigt är att omgivningen är ren, snygg och väl omhändertagen. Urblekta och slitna markiser kan skämma den vackraste husfasad. Flagnande färg och trasiga stuprör kan inte heller döljas bara genom att placera en blomsterurna vid entrén. Här har fastighetsägare och affärsidkare ett gemensamt ansvar att skapa ett trevligt helhetsintryck av byggnaden.

Vem har bestämt innehållet?

Designmanualen har utarbetats av Liljewall arkitekter AB på uppdrag av Samverkansgruppen för Lidköpings Stadskärna. Samverkansgruppen består av fastighetsägare och affärsidkare i stadskärnan samt av företrädare från Lidköpings kommun. Tanken är att innehållet i manualen ska uppdateras och anpassas vart annat år. Då ska även en lägesavstämning göras där Samverkansgruppen undersöker hur väl Designmanualens intentioner följs. Eventuella förändringar i innehållet liksom lägesavstämning i stadskärnan initieras av ansvarig inom Samverkansgruppen.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

Skyltning, allmänt	sid	3
Fasadskyltar	sid	4
Flaggskyltar	sid	5
Entréer och skyltfönster	sid	6
Belysning	sid	7
Plantering	sid	8
Gatuserveringar, allmänt	sid	9
Uteservering, principlösning	sid	10
Gatu-/kafémöbler och papperskorgar	sid	11
Solskydd och markiser	sid	12
Principer för gatans möblering	sid	13
Övrig info, kontaktlista mm.	sid	14
Bilagor		

SKYLTLNING

Generellt: Skyltningen samordnas för att bilda en helhet i stadskärnan. Viljan att sälja sin vara/tjänst måste avpassas så att kunden och besökaren kan särskilja och välja bland budskapen. Om all skyltning utformas så att den "skriker på högsta volym" blir besökaren snart både blind och "döv" i gaturummet. Bra och tydlig skyltning är hänsynstagande såväl gentemot byggnadens övriga karaktär som mot andra affärsidkare och förbipasserande.

Fasadskyltning: Med fasadskyltning avses fasta skyltar, såväl butiksskyltar som flaggskyltar. För uppsättning av fasta skyltar krävs bygglov, se bilaga 2.

Tillfällig gatuskyltning och anordningar: Tillfällig gatuskyltning i form av trottoarpratare och liknande riskerar att göra torgrummet otydligt och svåröverblickat. Tillfälliga

skyltar på marken innebär ett hinder och en snubbelrisk för förbipasserande. I Lidköping tillåts därför inte till exempel trottoarpratare på allmän platsmark. Angående tillstånd för upplåtelse av allmän platsmark, se bilaga 2. Dispens kan ges för till exempel utomhusblommor, förutsatt att en tydlig avgränsning görs.

Bodar och gatustånd: Skyltning på fristående, mindre byggnader såsom tillfälliga bodar, stånd etc. ska förekomma ytterst sparsamt. Byggnadens/ståndets funktion får skyltas tydligt, däremot får ej förekomma information om tillfälliga erbjudanden eller annan reklam mer än butikens/verksamhetens logotyp. Uppställning av serveringsvagnar, bodar et.c. krävs tillstånd, se bilaga 2.

Om verksamheten upphör eller flyttar ska verksamhetens skyltning plockas ner.

Ovan ett exempel på alltför "högjudd" skyltning.

Gatupratare får endast förekomma enligt riktlinjer i bilaga 2

FASADSKYLTLAR

Generellt: Butiksskyltar ska harmoniera med byggnadens tidsepok och karaktär. Stora och otympliga fasadskyltar som till exempel innerbelysta skyltlådor med slät framsida, liksom rörliga eller blinkande skyltar ska inte förekomma. Neonskyltar har också valts bort eftersom de är olämpliga ur miljöhänseende.

För antalet butiksskyltar gäller en butiksskylt per butiksentré. Butiksskyltar bör endast monteras på anvisad plats i anslutning till entrén och får inte innehålla andra logotyper än butikens egna.

Tillåtna skylttyper:

Typ 1 - På vägg målad butikslogotyp

Typ 2 - Emaljerad eller målad plåtskylt

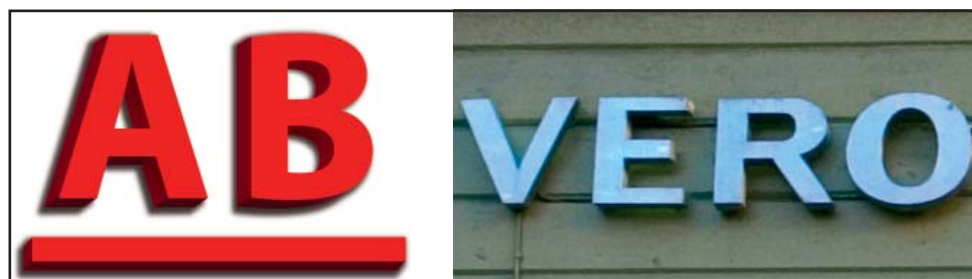
Typ 3 - Logotyp som siluett monterad på vägg

Typ 4 - Fristående bakifrånbelyst logotyp (ljusdiod-skylt)

Typ 1

Typ 3

Typ 2

Typ 4

FLAGGSKYLtar

Generellt: Flaggskyltar behöver inte alltid vara helt traditionella för att vara vackra och fungera i en kulturhistorisk miljö. Men stora och otympliga flaggskyltar av typ innerbelysta skyltådor med slät framsida, liksom rörliga eller blinkande skyltar ska inte förekomma. Samma sak gäller vimplar eller liknande.

Skylttyper som förordas är:

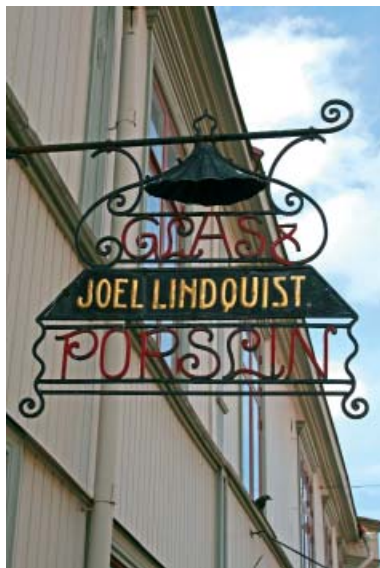
- Plan plåtskylt som belyses
- Smidesskylt med inslag av plåt eller målat trä

Flaggskyltar monteras i direkt anslutning till entrén och bör inte överutnyttjas på så sätt att vissa butiker har omotiverat många skyltar. Principen är en flaggskylt per butik alternativt en per butiksentré. Fästen och bärmarm för flaggskyltar ska vara svartmålade eller i metallfärg.

Elinstallationer och belysningsarmaturer inpassas så att de är så diskreta som möjligt. Elledningar målas i kulör som harmonierar med underlaget.

Observera att rikstäckande kedjors skyltprogram kan behöva bearbetas för att passa in.

Nedan visas exempel på vackra flaggskyltar med och utan integrerad belysning.

ENTRÉER och SKYLTFÖNSTER

Entréer: En tydlig och vacker entré är en självklarhet för att locka kunder och besökare. Men lika viktigt är att göra det möjligt för alla att ta sig in. Nivåskillnader kan överbryggas med ramper vilka företrädesvis bör utföras innanför fasadlivet. Om ramper ej är möjliga att tillskapa bör ledsång eller räcke finnas vid eventuella nivåskillnader. För att hjälpa personer med nedsatt syn bör alla nivåskillnader markeras med kontrastverkan. Glasdörrar och glasväggar bör också tydligt markeras för att undvika kollisioner.

Skyldfönster: Skyldfönstrens skyltning ska vara genomtänkt och tydlig. Skyltar, anslag och foliering ska ha ett professionellt utförande och präglas av god design.

Skyldningen kan med fördel utföras med öppen inblick in i resten av butiken och inte som täta "tittskåp". Detta gör gränsen mellan butik och gata mer flytande och gör butiken mer inbjudande att besöka. Önskar man öka exponeringsytan inne i butiken kan en idé vara att invändigt välja en

halvhög vägg eller frostad glasskiva som varor kan exponeras/hängas mot. På så sätt kan fönstershopparen/kunden fortfarande se över väggarna in i butiken.

Foliering och uppsättning av dekaler på glasytor ska ske på sådant sätt att inblicken i butiken inte hindras på väsentligt sätt. Ett riktmärke är att foliering eller dekaler som täcker hela överfönster eller mer än 1/4-del av glasytan, inte bör förekomma. Observera att skyltning av realisationer och evenemang ska vara av tillfällig karaktär och inte permanentas. Anslag och affischer får ej fästas direkt mot glaset.

Skyldfönster ska vara belysta efter mörkrets inbrott. Detta ökar inte bara känslan av trygghet och trivsel i staden utan kan även locka blivande kunder när butiken är stängd.

Exempel på inbjudande skyldfönster med god inblick.

BELYSNING

Generellt: En ny gatlykta den sk. "Lidköpingsarmaturen" har tagits fram av Lidköpings kommun och de befintliga gatlyktorna i stadskärnans huvudstråk kommer successivt att bytas ut. Lidköpingsarmaturen kommer att finnas både som enkel- och som dubbellykta men även entréer och skyltar ska vara upplysta och här gäller att armaturer (lampor) som väljs stämmer väl överens med fasaden den sitter på.

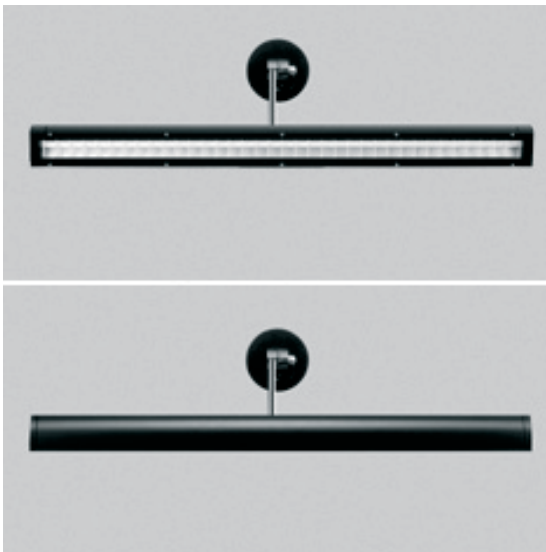
Funktionsarmaturer dvs. lampor som belyser skyltar och skyltfönster och fasader ska vara diskreta och färganpassade för att inte konkurrera med det de belyser. Stor vikt bör även läggas vid att infästningar, elanslutningar, ledningar, dosor o dyl. döljs i möjligaste mån.

Profilarmaturer är lampor som väljs för att de i sig ska förmedla en känsla och vara ett blickfång. Profilarmaturer tex. trivselskapande belysning i entréer behöver alltså inte vara lika diskreta. Även här bör dock byggnadens helhet

betraktas, en hypermodern armatur i en sekelskiftesentré är svårare att få snygg på plats än en som stämmer överens med husets övriga stil.

Fasadbelysning är ett vackert och spännande sätt att lyfta fram byggnaders särdrag. Fasadbelysning är dock en svår konst att bemästra. Det är lätt att belysningen blir bländande och felriktad och det gäller att avpassa belysningen så att den blir lagom i förhållande till grannfastigheternas. Färgsprakande och spektakulär belysning är kul i lagom mängd men kan bli tröttande om den utnyttjas i överdrift. Nu för tiden finns belysningsdesigners som specialiserat sig på fasadbelysning, ta gärna hjälp av en sådan. Även kommunen ska kontaktas om du funderar på att belysa husfasaden, se bilaga 2.

Nedan några exempel några på prisvärda och diskreta funktionsarmaturer av mycket god kvalitet.

Exempel på belysningsarmatur till obelysta fasadskyltar

Exempel på flaggskylt med prydligt integrerad och effektiv belysning.

Exempel på belysningsarmatur till flaggskyltar

PLANTERING

Generellt: Stenstaden har historiskt haft ganska lite grönska. Höga träd och buskar har funnits i parker och på bostadsgårdar men inte utmed de större, stenlagda gatorna. Fasta planteringar i form av rabatter och odlingar har funnits i parker och på bostadsgårdarna men sällan längs gatorna.

Ett sätt att tillföra grönska och blommor utan att bryta mot det historiska mönstret är att använda sig av urnor eller liknande planteringskärl. En välskött och grönskande urna utanför entrén eller integrerat i uteserveringen är ett vackert och välkomnande blickfång. Tyvärr gäller motsatsen för den misskötta urnan. Det är lätt hänt att det vackra blomsterarrangemanget förvandlas till förtorkat ris eller ännu värre till en askkopp. Väljer man att sätta ut en urna bör man alltså se till att hålla efter den! Visst är det lätt att bli "hemmablind" men gästen/kunden ser tydligt den risiga och glesnande blomsterprakten och dömer urnans ägare därefter.

Vid val av urna är det viktigt att tänka på att urnan ska kunna flyttas och underhållas på ett smidigt sätt. Urnan måste dock vara så pass stor/tung att den inte blåser eller ramlar omkull. Många av de lite mer påkostade urnorna har därför dubbla väggar, ett större "skal" med ett mindre, urlyftbart planteringskärl innanför. Nedanför ser du ett urval av dem. Många av dessa urnor har även en vattentank inuti som gör att urnorna kan klara sig längre mellan vattningstillfällena.

Urnor och planteringslådor ska placeras så att de inte utgör hinder eller innebär en snubbelrisk. Riktlinjen är att minst 1,5 meter fri passageyta ska finnas längs trottoaren.

Observera att tillstånd krävs för placering av urnor och planteringslådor på kommunal mark, se bilaga 2.

GATUSERVERINGAR

Generellt: Tillstånd för uteservering söks hos polismyndigheten som samråder med kommunen, se bilaga 2.

Uteserveringar ska vara underordnade övrig stadsbild. Serveringarnas färg och form får inte dominera gatumiljön utan ska ge ett lätt och luftigt intryck.

För att ge tillgänglighet för alla, även rörelsehindrade, ska uteserveringar inte byggas upp från marken med trädäck eller liknande om inte markens lutning hindrar möblering. Måste uteserveringen byggas upp över marknivå ska den vara så låg som möjligt och ramp bör anordnas för att överbrygga nivåskillanden. För att hjälpa personer med nedsatt syn bör alla nivåskillnader markeras med kontrastverkan.

Rampen i sig kan innebära en snubbelrisk. Rampen ska därför rymmas inom uteserveringens totalmått, liksom eventuella blomsterurnor och balkonglådor.

Uteserveringen ska avgränsas från gatan med hjälp av demonterbara och reklamfria metallstaket alternativt metall/trästaket. Staketen får ej vara av "villakarakter" och ska ha en så smäcker och genomsläpplig konstruktion som möjligt. Kulören på staketen ska företrädesvis vara metallfärgade (galvat/krom) eller grå; NCS 5502-Y, 4502-Y eller 3502-Y.

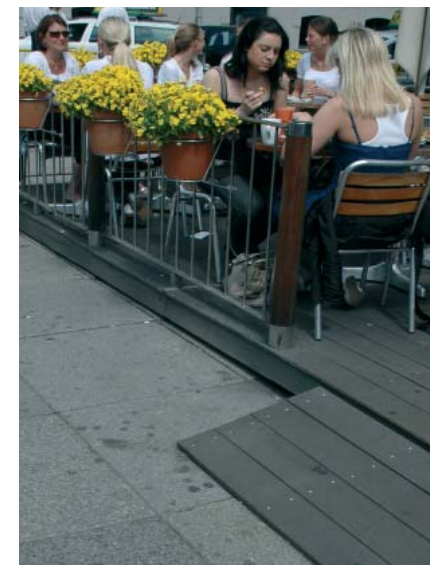
Avseende placering och utbredning av uteservering på gatan se typlösning på nästa sida. Nedan återfinns några exempel på uteserveringar och avgränsningsstaket.

Vackert smidesstaket med stöd i form av blomsterurnor. Staketet bör dock utföras i en enhetlig ytterlinje längs gatan för att underlätta för synsvaga med käpp.

Träinslag får förekomma i staketet men det ska vara prydligt och stadsmässigt som här.

Om uteserveringen måste byggas på trädäck på grund av kraftig marklutning så bör ramp finnas.

UTESERVERING, PRINCIPLÖSNING

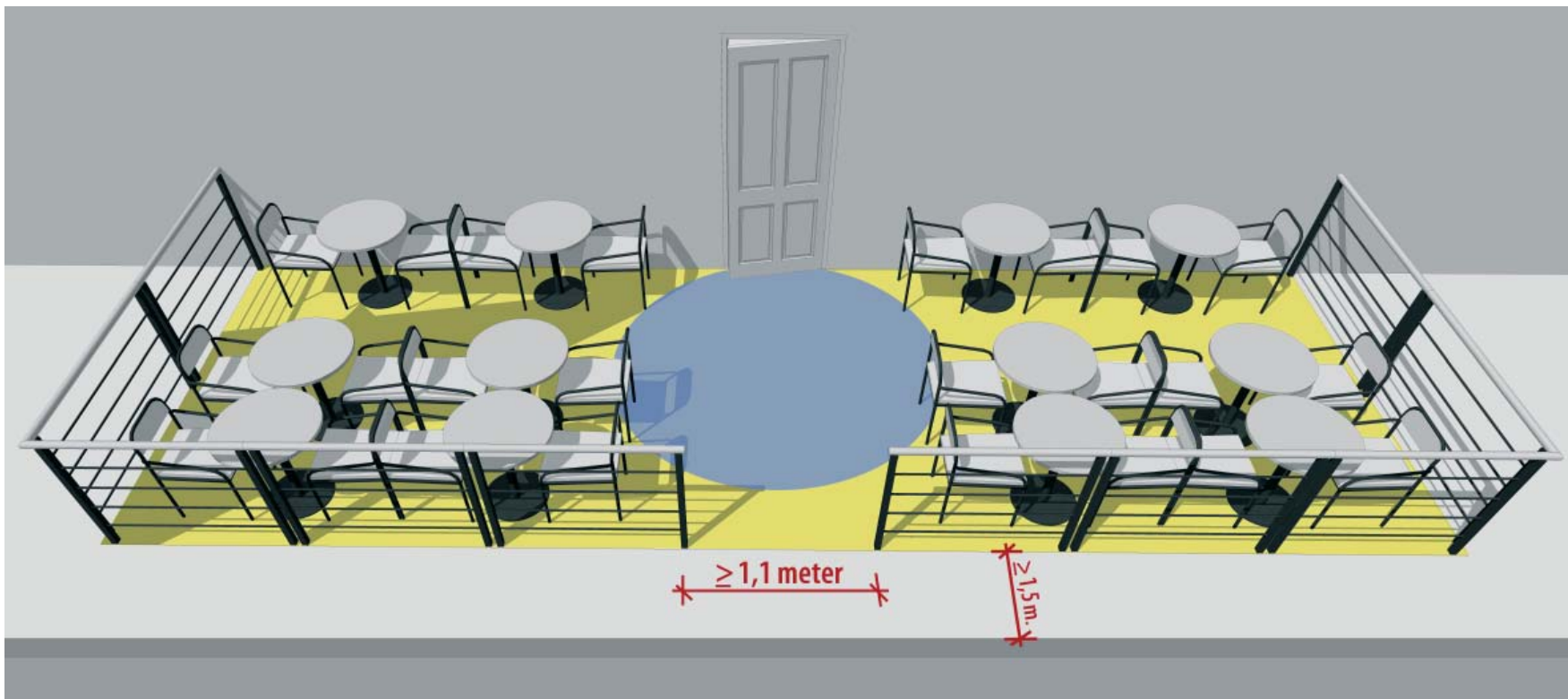
Allmänt: Gatuserveringen ska placeras närmast husfasaden, i anslutning till verksamheten och ska avgränsas mot övrig gata med ett räcke som får vara max 90 cm högt. För synskadade underlättar det om avgränsningen har en smal list nära marken. Angående räcketts övriga utformning se sidan 9.

Mått:

Uteserveringens mått anpassas efter gatans övriga zonindelning (se figur på sidan 13) och trottoarens bredd. Den fria gångytan på trottoarer får aldrig understiga 1,5 meter och bör vara minst 2 meter. I uteserveringens mått inkluderas, avgränsning, ev. parasoller, blomsterurnor med mera. Ta kontakt med kommunen för närmare upplysningar.

Tillgänglighet: För att så många som möjligt ska kunna besöka uteserveringen anordnas denna i marknivå och inte upphöjd på trädäck eller liknande. Huvudingången till uteserveringen ska placeras längs långsidan för att minska antalet passager mellan borden. Ingångens fria öppningsmått ska vara minst 1,1 meter.

Uteserveringar är ofta små och trånga men det bör ändå finnas lättåtkomliga platser för människor med nedsatt syn, rörelse och orienteringsförmåga. Den blå cirkeln på figuren nedan är 1,5 m i diameter och visar vändradien hos en vanlig, icke motordriven rullstol. Nedan visas exempel på utformning av uteservering i anslutning till entrén.

GATUMÖBLER

Generellt: De flesta möbler som används längs butiksgator av fastighetsägare och hyresgäster är cafémöbler eller papperskorgar. För att skapa en vacker och homogen stadsbild bör dessa hållas i en enhetlig, dämpad färgskala och tala ett gemensamt formspråk. Formspråket bör ta upp den omgivande, arkitekturen i Nya staden och avspejla den speciella atmosfären i Lidköpings stadskärna.

Cafémöblerna som används ska vara av trä och eller/mettall och ha ett klassiskt caféutseende. Stolar med armstöd förordas då de underlättar för personer som har svårt att resa sig.

Plast- och trämöbler av villaträdgårdskaraktär ska ej förekomma. Sponsrade reklambudskap på cafémöbler och papperskorgar ska hållas till ett minimum för att inte överrösta viktigare information och splittra gaturummet. När det gäller bordsskivor av blank metall, tänk på risken för bländning soliga dagar!

För papperskorgar och cafémöbler gäller liknande hänsyn som för blomsterurnor. Dvs. de ska skötas, inte vara i vägen och vara stadiga nog att inte välta! Nedan visas exempel på gatumöbler som stämmer överens med Designmanualens intentioner.

SOLSKYDD OCH MARKISER PÅ FASAD

Generellt: Solskydd på fasad kan bestå av markiser eller skärmtak. Solskyddsglas är speglande eller tonat och passar dåligt i den historiska gatumiljön varför sådant glas bör undvikas. Ska solskyddsglas brukas bör detta användas som taktäckning i skärmtak. För fasta solavskärmningar och skärmtak krävs bygglov, se bilaga 2.

Markiser och parasoll ska utformas diskreta och får inte dominera gatubilden, färg och form anpassas till fasaden. Butikers logotyp på ska vara liten och annat budskap tex. telefonnummer, öppettider etc. får ej förekomma. I den mån andra logotyper än butikens egna förekommer, ex. sponsrad reklam, bör samråd ske med kommunen.

Skärmtak ska vara nätta, luftiga och ha en slank konstruktion. Stommen kan vara trä, metall och glas. Taktäckning på skärmtak ska vara plåt eller glas, taktegel eller liknande är ej tillåtet.

För att bibehålla fri sikt och fri passage i gatuplan ska underkant på markiser och skärmtak, över gångbana, vara minst 2,4 meter. Markiser ska utformas utan stödben för att minska snubbelrisken.

Något att tänka extra på är att både markiser och parasoll slits fort. Mörka markiser/parasoll bleks snabbt i soligt läge medan ljusa är känsligare för smuts. Vinden kan också slita hårt på både markiser och parasoll med fransiga kanter eller till och med hål som följd. Trasiga, blekta eller smutsiga markiser och parasoll skämmer gatubilden och sänder även ut negativa signaler om butiken eller verksamheten som har dem. Titta därför till solskydden extra så att de ser fina och hela ut.

Nedan några goda exempel på markiser och skärmtak.

Huvudprinciper för gågatornas möblering:

Allmänt

Principerna som beskrivs nedan gäller för Torggatan, Sveagatan och Kopparslagaregatan samt vid framtida ombyggnad av gågator.

Gågatan indelas i tre zoner. I mitten (rosa markering) finns kommunikationszonen. Inom denna yta ska cyklar och gående kunna passera obehindrat. Längs sidorna (blå markering) finns möbleringszonen. Här återfinns gatumöbler etc.

Rosa ZON - kommunikationszon

Den rosa, kommunikationszonen ligger alltid i mitten av gatan. Här får inte finnas butikrelaterad skyltning, blomsterurnor, gatuserveringar, bodar etc. Här ska heller inga kommunala gatumöbler, planteringar eller cykelparkeringar placeras.

BLÅ ZON - Möbleringszon

De blå, möbleringszonerna ligger längs husens fasader. Här finns plats för gatuserveringar, blomsterurnor, papperskorgar mm. I den mån tillfälliga salustånd eller bodar bereds plats ska dessa placeras här.

MÅTT

Bredderna på de olika zonerna anpassas efter gatans totalbredd, tala med kommunen för att få veta mer.

Kontaktlista:

Samverkansgruppen:

Fabriksgatan 4 (Entré 7),
531 30 Lidköping
Telefon 0510-54 75 00
www.samverkansgruppen.se

Lidköpings kommun:

Stadshuset, Skaragatan 8,
531 88 Lidköping
Telefon, växel: 0510-77 00 00
Fax: 0510-77 03 40
www.lidkoping.se

Samhällsbyggnad

Kundtjänst	0510-77 17 90
Plan-Bygg	0510-77 02 24
Trafik	0510-77 03 30
Miljö-Hälsa	0510-77 02 86
Torgfogdar	0510-77 03 30
Fax	0510-77 00 92
E-post:	samhallsbyggnad@lidkoping.se

Polismyndigheten	0510-89 700
-------------------------	-------------

Individ & familjeomsorg	0510-77 04 17
------------------------------------	---------------

För mer information om tillgänglighetsfrågor:

Västra Götalandsregionen:

Regionens Hus,
462 80 Vänersborg
Telefon: 0521-27 57 00
www.vgregion.se

De handikappades riksförbund DHR:

DHR Västra Götalands läns distrikt
Edsvägen 3A
462 35 Vänersborg
Telefon: 0521-122 91 fax: 0521-122 81
Hemsida: www.dhr-vastragotaland.nu

Bilaga 1

På följande sidor presenteras skissförslag kring tre fastigheter i Nya staden. Byggnaderna har valts för att de representerar olika tidsperioder och stilar och därmed har olika förutsättningar.

Skissförslagen är tänkta som inspiration. Förhoppningsvis kan de väcka tankar om hur den egna fastigheten eller verksamheten kan utformas eller omformas.

Förlagen tar utgångspunkt i Designmanualens intentioner och visar hur man utan, alltför genomgripande förändringar av själva husen, kan åstadkomma tydliga förändringar i helehetsintrycket av fastigheterna.

Skissförlagen har tagits fram av Liljewall arkitekter AB i samarbete med respektive fastighetsägare och på uppdrag av Samverkansgruppen.

Befintligt utseende

Inspirationsbild, burspråk

Inspirationsbild, entréskylt

NYA STADENS TORG 5, KV ORION

Byggnadens många kvalitéer framhävs genom att fasadskyltning och skyltning i skyltfönster ses över. Den lite mörka och diskreta entrén betonas och förstärks med ny belysning och nytt skärmtak. Det ena av skylfönstern mot torget har sitta väldigt högt och under skylfönstern parkeras cyklar. Detta förhindrar inblick i butiken och ser även rätt skräpigt ut.

Förslag till åtgärder:

- Bröstningshöjden sänks på det högt sittande skylt fönstret och ett nytt burspråk ger hörnet en mer inbjudande uttryck. Burspråket minskar även risken för spontan cykelparkering framför fasaden.
- Fasadskyltar som strider mot Designmanualen ersätts med nya som tillverkas enligt Designmanualens intentioner.
- Entrén till huset förstärks via ett nytt skärmtak som anpassas till husets tidsanda. Skärmtaket utformas med intrigerad belysning som lyser upp den indragna entrén ordentligt.
- Ny entréskylt som visar husets namn/varumärke monteras ovanpå skärmtaket.
- Samtliga fönster och dörrar mot torget förses med nattbelysning.
- Skyltningen i skyltfönstren mot torget utformas enligt intentionerna i Designmanualen.
- En ny cykelparkering anordnas i närheten av entrén, för att stävja spontan parkering längs entréfasaden. Denna bör dock ej placeras längs fasaden mot nya Stadens Torg. Finns plats längs någon av sidogatorna?

Skissförslag

STENPORTSGATAN 1, KV MIDAS

Den pampiga trevåningsfasaden är sliten och i behov av omputsning. Även skyltning bör renoveras/bytas. Idag upplevs gatufasaden, delvis på grund av den höga sockeln, som slutet i markplan. För att motverka detta skulle skyltfönstren kunna göras mer inbjudande.

Förslag till åtgärder:

- Fasaden putsas om i en ljus kulör.
- Befintliga neonskyltar renoveras eller byts mot nya.
- Bef. folierad fyllning i skyltfönstrens överdel tas ner och ersätts med ny genombruten, folierad logotyp, enligt Designmanualens intentioner.
- Dagbelysningen i skyltfönstren förbättras.
- Skyltningen i skyltfönstret utförs så att en större del av butikens innehåll annonseras utåt (dvs. halvhög vägg i bakkant skyltfönster slopas).
- Ny, diskret fasadbelysning, som betonar de nedre våningarna, monteras på fasaden samt i tillgängliga fönster.
- Nya räcken eller ledstänger föreslås i anslutning till utvändiga entrétrappor. Utformningen av dessa anpassas för att smälta in i husets helhetsintryck.
- Nya, diskreta takkupor tillskapas för vindslägenheterna.

Befintligt utseende

Skissförslag

Befintligt utseende

STENPORTSGATAN 3, KV JASON

Byggnadens många kvalitéer framhävs genom att skyltning och fasadbelysning ses över.

Förslag till åtgärder:

- Fasadskyltar i form av ljuslådor ersätts med ny skyltning som stämmer överens med husets tidsanda och Designmanualens intentioner. Skyltar målade direkt på fasaden är ett alternativ, emaljskyltar ett annat.
- Ny, diskret belysning av fasadskyltning monteras.
- Utformningen av trottoarpratare samt användandet reklamflaggor/vimplar är strider mot Designmanualens intentioner, något som bör åtgärdas.
- Utformningen och antalet flaggskyltar på fasaden ses över så att de stämmer med Designmanualen.
- En samlad och snygg yta för löpsedlar anordnas.
- Samtliga fönster och dörrar i markplan förses med nattbelysning.
- Alla fönster utom de större skylfönstren förses med mittspröjs lika utsprungligt fönsterutseende.
- Skyltningen i skyltfönstren mot torget utformas enligt intentionerna i Designmanualen.
- Restaurangens uteservering och markiser utformas enligt riktlinjerna i Designmanualen.

Skissförslag

Bilaga 2 - Lov och Tillstånd

Dessa övergripande råd, riktlinjer och regler syftar till att få skyltar för handel, information, uteserveringar och andra anordningar att samverka till en överblickbar, trafiksäker, tillgänglig, god och estetiskt tilltalande helhet.

Generellt gäller att gaturummens öppenhet och siktlinjer ska bibehållas. Placering och utformning ska ske på ett sätt som är lämpligt

med hänsyn till byggnaden, stadsbilden och kulturvärden på platsen. Form och färg ska vara estetiskt tilltalande och ge en god helhetsverkan (Plan- och Bygglagen 3 kapitlet).

Utformning och placering ska i god tid stämmas av med kommunen (Plan-Bygg, Trafik, Miljö-Hälsa). Även i ärenden som inte kräver tillstånd och lov så ger vi på kommunen gärna råd.

SKYLTAR OCH FASTA ANORDNINGAR

Bygglov krävs för fasta anordningar:

- Att sätta upp eller väsentligt ändra skyltars format, upphängning etc.
- Att sätta upp eller väsentligt ändra ljusanordningar, t ex fasadbelysning.
- Informationstavlor
- Utvändiga låsbara jalusier
- Skärmtak

Handlingar vid bygglovsansökan:

- *Ansökningsblankett* kan hämtas via kommunens hemsida www.lidkoping.se under bygglov eller hos kundtjänst/Samhällsbyggnad.
- *Ritning*. Av ritningen ska tydligt framgå placering, utformning, mått, kulör, upphängning, infästning och eventuell anordning för belysning.

Samråd med kommunen krävs för:

- Fastmonterade uppfällbara markiser.
- Ljussättning av fasader

Även anordningar som inte kräver bygglov ska ta hänsyn till byggnaders och stadsmiljöns karaktär och ge en god helhetsverkan och framkomlighet. Lägsta fria höjd över gatan är 2,4 meter.

UPPLÅTELSE AV ALLMÄN PLATS

Tillståndansökan krävs för användande av allmän platsmark:

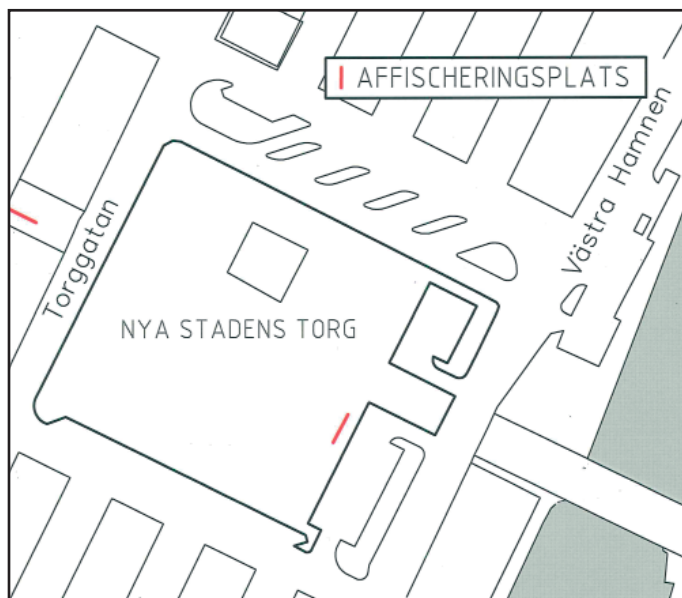
För att få ett mer tillgängligt gaturum, för alla, har Samverkansgruppen och Samhällsbyggnadsnämnden beslutat att anordningar på allmän plats ska förekomma ytterst sparsamt. Från och med 2010 ska inte tillfällig skyltning på allmän platsmark t ex trottoarpratare tillåtas. Undantag görs för blomsterhandlare som har försäljning av uteblommor. Tillstånd kan ges om området inhägnas tydligt och att minst 1,5 meter finns kvar av trottoaren för gångpassage.

Tillstånd för upplåtelse av allmän plats söks tillstånd hos Polismyndigheten. En avgift om minst 500 kr tas ut för tillståndet.

Publika lokaler och allmänna platser ska göras mer tillgängliga och användbara för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Kravet ställs i 7 kap. 21a § PBL. Boverket har tagit fram föreskrifter och allmänna råd om undanröjande av enkelt avhjälpta hinder till och i befintliga lokaler dit allmänheten har tillträde och på befintliga allmänna platser (BFS 2003:19 HIN). Föreskrifterna trädde i kraft 1 december 2003 och ska vara åtgärdade senast vid utgången av 2010.

Läs mer: www.boverket.se

Affischering av tillfällig art får ske på platser som Samhällsbyggnad meddelar. I centrum finns två allmänna affischeringsplatser se karta.

Ur säkerhetssynpunkt får marschaller och ljus med öppen låga ej förekomma på kommunal mark utan polistillstånd. Vid användande av marschaller, ljus, facklor eller liknande ska dessa ställas upp stadigt så att de inte kan välta. Anordningar med öppen eld ska placeras med tillräckligt skyddsavstånd till gångstråk eller brännbart material.

Exempel på lämplig marschallhållare

Handlingar vid tillståndsansökan:

- Ansökningsblankett "Ansökan tillstånd ordningslagen". (fås hos polismyndigheten), www.polisen.se
- Mått satt plan där fritt passagemått anges för gångtrafik förbi anordningen.

UTESERVERINGAR

Tillstånd krävs vid upplåtelse av allmän plats för uteservering

Upplåtelseiden är perioden 1 maj – 30 september. Uteserveringen ska ha direkt anknytning till restaurangen/ serveringen. Generellt ska serveringsytan vara inramad. En fri passage på minst 1,5 m ska finnas kvar för gångpassage. För varje säsong ska en ny ansökan lämnas in, senast en månad innan verksamheten ska starta.

Bygglov regleras i Plan- och bygglagen kapitel 8. För en uteservering krävs inte bygglov om den görs enligt Designmanualen. Samråd med kommunen ska ändå ske avseende utformning etc.

Handlingar vid tillståndsansökan:

- *Ansökningsblankett* (fås hos polismyndigheten), www.polisen.se Ansökan tillstånd ordningslagen
- *Planritning* som visar mått och placering av uteservering samt fritt passagemått för trafikanter utanför serveringen.
- *Fasadritning* som visar serveringens utformning samt anslutning till fasad.
- *Beskrivning* av möbler, hägnader, parasoller, markiser med mera.

Tillfälliga anordningar för serveringsvagnar, bodar mm.

För tillfälliga serveringsvagnar finns utsedda platser i Lidköpings stadskärna. Därutöver kan torgfogdarna hyra ut uppställningsplats för godkänd serveringsvagn på torget onsdagar och lördagar.

Tillstånd för alkoholservering

Ansökan om tillstånd för alkoholservering görs hos Individ & familjeomsorgen. Verksamhet med alkoholtillstånd ska ha avgränsning mot gata och bara en entré.

Godkännande/registering av livsmedelsanläggning

Godkännande /registrering av livsmedelsanläggning till vilken uteservering hör kan behöva prövas med hänsyn till kökets kapacitet och ökat behov av kundtoaletter. Prövning görs av Miljö-Hälsa.

Information

Samhällsbyggnad

Kundtjänst		0510-77 17 90
Plan-Bygg	<i>Bygglov och samråd</i>	0510-77 02 24
Trafik	<i>Tillstånd allmän plats</i>	0510-77 03 30
Miljö-Hälsa	<i>Tillstånd livsmedelsanlägg.</i>	0510-77 02 86
Torgfogdar	<i>Torghandel</i>	0510-77 03 30
Fax		0510-77 00 92
E-post:	samhallsbyggnad@lidkoping.se	

Polismyndigheten

<i>Tillstånd ordningslagen</i>	0510-89 700
--------------------------------	-------------

Individ & familjeomsorg

<i>Alkoholtillstånd</i>	0510-77 04 17
-------------------------	---------------

För allmänna sammankomster och offentliga tillställningar utomhus finns särskilda riktlinjer se www.lidkoping.se